

Rosnące napięcie w Burundi

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 22 maja 2008 r. w sprawie rosnącego napięcia w Burundi

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Burundi,
 - uwzględniając szerokie porozumienie w sprawie zawieszenia broni zawarte w Dar-es-Salaam między rządem Burundi a Narodowymi Siłami Wyzwoleńczymi (FNL), podpisane dnia 7 września 2006 r.,
 - uwzględniając plan działania przyjęty w Kapsztadzie w dniach 22-23 lutego 2008 r. (plan działania),
 - uwzględniając oświadczenie prezydencji UE w imieniu Unii Europejskiej w sprawie ataków w Bujumburze, z dnia 23 kwietnia 2008 r.,
 - uwzględniając oświadczenie przewodniczącego Rady Bezpieczeństwa ONZ w sprawie sytuacji w Burundi, wydane w dniu 24 kwietnia 2008 r.,
 - uwzględniając sprawozdania Sekretarza Generalnego ONZ w sprawie Zintegrowanego Biura ONZ w Burundi (BINUB),
 - uwzględniając sprawozdanie organizacji Human Rights Watch zatytułowane „Biją mnie codziennie rano: Nadużycia ze strony policji w Burundi” z kwietnia 2008 r.,
 - uwzględniając art. 115 ust. 5 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w dniu 17 kwietnia 2008 r. w Burundi ponownie rozgorzały walki między oddziałami rządowymi a FNL, co zmusiło tysiące cywilów do ucieczki z domów i przyniosło śmierć 50 rebeliantów,
- B. mając na uwadze, że po 14 latach wojny domowej przed Burundi wciąż stoi zadanie doprowadzenia do trwałego pokoju, gdy tymczasem krytyczna sytuacja humanitarna i społeczno-gospodarcza wywołana konfliktem zagraża stabilności w regionie,
- C. mając na uwadze, że przez ostatnie dwa lata międzynarodowe wysiłki na rzecz osiągnięcia porozumienia pokojowego między rządem Burundi a FNL – w tym regionalna inicjatywa pokojowa dla Burundi – nie zakończyły się powodzeniem,
- D. mając na uwadze, że negocjacje między rządem Burundi a FNL zostały przerwane w lipcu 2007 r., kiedy to FNL wystąpił ze wspólnego mechanizmu weryfikacji i kontroli utworzonego w celu nadzorowania wdrażania porozumienia o zawieszeniu broni podpisanego we wrześniu 2006 r.,

- E. mając na uwadze, że wiele osób postrzega toczące się powstanie FNL jako ostateczną przeszkodę dla trwałej stabilności w Burundi, a także mając na uwadze, że do zapewnienia rozbrojenia FNL potrzebne jest rozwiązanie polityczne,
- F. mając na uwadze, że na początku maja 2008 r. na posiedzeniu odbywającym się pod auspicjami regionalnej inicjatywy pokojowej dla Burundi ministrowie spraw zagranicznych Tanzanii i Ugandy wezwali FNL oraz przywódców innych ruchów rebelianckich do opuszczenia Tanzanii, gdzie stacjonują, i do udania się do Burundi w celu rozpoczęcia negocjacji pokojowych,
- G. mając na uwadze dokonane w sierpniu 2007 r. ataki na domy polityków, którzy nie popierają lub przestali popierać prezydenta Burundi Pierre Nkurunziza,
- H. mając na uwadze, że 46 burundyjskich parlamentarzystów, obawiając się o swoje bezpieczeństwo, skierowało do sekretarza generalnego ONZ pismo, w którym zwróciło się o ochronę ze strony ONZ,
- I. mając na uwadze, że Unia Europejska wybrała Burundi jako kraj pilotażowy, w którym wdrażany ma być priorytetowy plan działania mający na celu przyspieszenie i zwiększenie skuteczności pomocy dla krajów rozwijających się znajdujących się w niepewnej sytuacji,
- J. mając na uwadze, że według doniesień ponad 700 rodzin (około 3 500 osób) znajduje się obecnie pod opieką władz, oczekując na dostawę żywności i pomocy,
- K. mając na uwadze, że ostatnie ataki to tylko element w serii starć, w wyniku których przesiedlonych zostało jeszcze więcej rodzin (35 000 osób), co oznacza, że łączna liczba przesiedleńców wewnętrznych wzrosła do ponad 100 000; mając na uwadze, że Tanzania chce powrotu burundyjskich uchodźców do kraju, a z kolei w Burundi wciąż jeszcze przebywają tysiące uchodźców z Ruandy i Konga,
- L. mając na uwadze, że burundyjskie siły bezpieczeństwa rzekomo przetrzymują niezgodnie z prawem około 200 osób oskarżanych o popieranie rebeliantów z FNL,
- M. mając na uwadze, że w dniu 2 maja 2008 r. rząd Burundi ogłosił, że czterech rebeliantów i jeden żołnierz burundyjski zginęli w – jak się podaje – zasadzce zastawionej przez FNL,
- N. mając na uwadze, że klimat bezkarności doprowadził w Burundi do sytuacji, w której powszechne jest stosowanie tortur przez policję i siły bezpieczeństwa oraz niezgodne z prawem przetrzymywanie zatrzymanych,
- O. mając na uwadze, że krajowe burundyjskie siły policyjne, utworzone w 2004 r. przez rząd tymczasowy, są słabo wyszkolone, a w ich skład wchodziły rebelianci i żołnierze oraz policjanci,
- P. mając na uwadze, że w latach 2004-2006 UNICEF pomógł w Burundi w demobilizacji ponad 3 000 dzieci-żołnierzy; mając na uwadze, że niedawno część dzieci uciekła z ośrodka demobilizacji i dokonała aktów wandalizmu, a także mając na uwadze, że ponad 500 dzieci jest wciąż w rękach FNL,

- Q. mając na uwadze, że Burundi było po Ugandzie i Etiopii trzecim krajem uczestniczącym w misji pokojowej Unii Afrykańskiej w Somalii, z bazą w Mogadiszu (AMISOM), na którą pomimo niepewnej sytuacji w Burundi wysłało 800 żołnierzy,
1. wyraża głębokie zaniepokojenie niedawnymi starciami zbrojnymi w Burundi między Siłami Obrony Kraju a FNL, które przyniosły śmierć niewinnych ludzi;
 2. wzywa wszystkie strony do przestrzegania szerokiego porozumienia w sprawie zawieszenia broni, do ponownego podjęcia negocjacji i do szybkiego doprowadzenia do wdrożenia wspólnego mechanizmu weryfikacji i kontroli utworzonego w wyniku zawieszenia broni;
 3. wzywa w szczególności ruch FNL i jego przywódcę Agathona Rwasę do konstruktywnego włączenia się w proces pokojowy;
 4. wzywa państwa sąsiadujące z Burundi do dbania o to, by ich terytorium nie służyło za zaplecze dla rebeliantów, i z zadowoleniem przyjmuje decyzję Tanzanii o zaprzestaniu udzielania schronienia przywódcom FNL;
 5. wzywa Komisję do opracowania środków mających ułatwić reintegrację społeczną byłych bojowników FNL po podpisaniu porozumienia;
 6. wzywa Komisję do zintensyfikowania pomocy humanitarnej, w tym dla uchodźców i przesiedleńców wewnętrznych, i do zmniejszania jej dopiero z chwilą, gdy zostanie ona zastąpiona przez skuteczne działania rozwojowe, w celu zapewnienia płynnego przejścia od operacji humanitarnych do polityki na rzecz rozwoju;
 7. wzywa ofiarodawców do honorowania swoich zobowiązań i do wzmocnienia wcześniejszej koordynacji ich działań w celu podniesienia skuteczności pomocy;
 8. wzywa Komisję do zaproponowania szybkiego i znacznego zwiększenia środków finansowych przeznaczanych przez Unię Europejską dla Burundi, szczególnie przy okazji średniookresowego przeglądu dziesiątego Europejskiego Funduszu Rozwoju;
 9. mając na względzie niepewną sytuację Burundi i w kontekście niezwykle potrzebnego planu działania wzywa Komisję, by w pierwszej kolejności wsparła:
 - programy poprawy rządów i demokratycznego zarządzania państwem;
 - politykę zdrowotną – poprzez utworzenie ośrodków zdrowia i niezbędne odtworzenie sieci szpitali;
 - decyzję rządu Burundi o ustanowieniu bezpłatnej nauki w szkołach podstawowych;
 - dalsze wysiłki na rzecz odbudowy infrastruktury w Burundi;
 10. ze względu na pilny charakter sprawy nalega, by położono nacisk na działania konkretne i widoczne dla mieszkańców Burundi;
 11. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zwiększenia swojej obecności w Burundi;
 12. wzywa Komisję do wspierania działań organizacji pozarządowych i władz lokalnych w Unii Europejskiej nastawionych na niesienie pomocy władzom lokalnym i społeczeństwu

obywatelskiemu w Burundi;

13. ponownie wyraża poparcie dla inicjatywy pokojowej RPA i dla inicjatyw regionalnych oraz przypomina, że jako element struktury politycznej jest nadal zdeterminowana do odgrywania aktywnej roli w usuwaniu przeszkód dla wdrożenia planu działania i we wspieraniu wszelkich wysiłków na rzecz ponownego podjęcia negocjacji i umocnienia pokoju w Burundi; popiera również wysiłki mediacyjne komisji ONZ ds. umacniania pokoju;
14. odnotowuje fakt, że od czasu wejścia w życie nowej konstytucji i zorganizowania wyborów powszechnych stabilność w Burundi wzrosła, wzywa jednak do ustanowienia komisji ds. pokoju i pojednania jako środka mającego na celu budowanie zaufania, który pomoże przywrócić klimat zaufania i stabilność wśród poszczególnych zainteresowanych stron, a także wzywa rządy państw członkowskich do finansowego i logistycznego wsparcia tej inicjatywy;
15. wzywa rząd Burundi do niezwłocznego podjęcia działań na rzecz zapewnienia poszanowania zasad państwa prawa, położenia kresu klimatowi bezkarności, zapewnienia postawienia przed sądem sprawców nadużyć i poprawy szkolenia sił policyjnych;
16. z zadowoleniem przyjmuje niedawne zwolnienie 232 dzieci dzięki staraniom między innymi rządu Burundi, społeczeństwa obywatelskiego i agencji ONZ, po ośmiu miesiącach negocjacji z dysydenckim odłamek FNL;
17. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, współprzewodniczącym Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP-UE, rządów i parlamentom państw członkowskich, Radzie Bezpieczeństwa ONZ, Unii Afrykańskiej i rządów i parlamentom regionu Wielkich Jezior i RPA.